

KESTÄVÄ LIKKUMINEN

Tällä rastilla pohdimme koulumatkoja ja eri tapoja liikkua. Kestävä liikkuminen on ympäristö- ja ilmastoystävällistä, turvallista, taloudellista, sujuvaa ja myös hyväksi terveydelle. Liikennettä kehitetään koko ajan kestävämmäksi ja turvallisemmaksi erilaisilla ratkaisuilla. Esimerkiksi sujuvaa pyöräilyä varten tarvitaan hyviä pyöräkaistoja, parkkitiloja ja pyöräteiden talvikunnossapitoa.

1. Miten eri tavat matkustaa kouluun voivat vaikuttaa ympäristöön ja ilmastoon?

2. Onko koulun ympäristössä tapahtunut vaaratilanteita liikenteessä? Miten ne olisi voitu estää?

3. Onko koulumatkanne pyöräteissä tai koulun pyöräparkissa jotain parannettavaa?

4. Omia ajatuksia ja ideoita kestävän liikkumisen edistämiseksi koulussa:

LUONNON MONIMUOTOISUUS

Luonnon monimuotoisuus tarkoittaa eläin- ja kasvilajien ja erilaisten elinympäristöjen kirjoa.

Erilaiset elinympäristöt tarjoavat kasveille ja eläimille hyviä paikkoja kasvaa ja asua.

Monimuotoisuutta on tärkeä vaalia, sillä se on kuin luonnon vastustuskyky. Lajien runsaus auttaa luontoa sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin, kuten ilmastonmuutokseen. Kaikki luonto, mitä näet ympärilläsi, on osa luonnon monimuotoisuutta: metsät, katujen varrella kasvavat voikukat sekä ötökät ja metsän eläimet. Tällä rastilla pohditaan, miten luonnon monimuotoisuus näkyy koulun pihalla ja mitä sen eteen voidaan tehdä.

1. Miten luonto näkyy koulun pihalla tai sen ympärillä?

2. Miten luonnon monimuotoisuutta voisi lisätä koulun pihalla?

3. Tehdäänkö koulussa yhteisiä luontoretkiä? Onko teillä toiveita retkipaikoista?

4. Omia ajatuksia ja ideoita, mitä luonnon monimuotoisuuden eteen voi tehdä:

KOULUN PIHA JA VIIHTYISYYS

Tällä rastilla tarkkailemme koulun pihaa. Viihtyisällä pihalla on mukavaa ja turvallista viettää välituntia, liikkua, pelata ja viettää aikaa yhdessä.

1. Mitä muuttaisitte tai lisäisitte koulun pihalle, jotta oppilaiden viihtyvyys parantuisi?

2. Onko pihalla riittävästi roskiksia?

3. Kannustaako piha mielestänne liikkumaan välitunneilla?

4. Muita ajatuksia ja ideoita:

RUOKA

Ruoka on yksi suurimmista ympäristökuormittajista, sillä ruoan tuottamiseen tarvitaan paljon vettä, ravinteita ja energiaa. Voimme huolehtia ympäristöstä syömällä enemmän kasvisruokaa ja vähentämällä sen roskeen heittämistä. Kun ruoka päätyy roskeen, samalla roskeen päätyy ruoan kasvattamiseen ja kuljettamiseen käytetty työ, vesi ja energia. Siksi ruoan arvostus onkin niin tärkeää! Kouluruoka myös auttaa oppilaita jaksamaan ja keskittymään läpi koulupäivän.

1. Millainen ateria olisi planeettamme kannalta paras? Minkälaisia kasvisruokia haluaisitte lisää ruokalistalle?

2. Listatkaa syitä, miksi olette heittäneet ruokaa roskeen koulussa. Miten ruokahävikin syntyä kouluissa voisi vähentää?

3. Mitä voisi tehdä, jotta oppilaat eivät jättäisi kouluruokailua väliin?

4. Omia ajatuksia ja ideoita, miten kouluruokailussa voitaisiin ottaa ympäristö paremmin huomioon:

ENERGIA

Energia liittyy kaikkeen mitä teemme ja se on välttämätöntä myös koulussa valoa, lämpöä ja sähkölaitteita varten. Käyttämällä energiaa säästeliäästi ja suosimalla uusiutuvaa energiaa, kuten aurinkovoimaa tai tuulienergiaa, voimme hillitä ilmastonmuutosta yhdessä. Tällä rastilla pohdimme, mihin energiaa kuluu koulussa ja miten voimme käyttää sitä viisaammin.

1. Mitä sähköllä toimivia laitteita käytätte koulupäivän aikana?

2. Listatkaa kolme asiaa, joiden arvelette kuluttavan eniten energiaa koulussa.

3. Onko koulussa tiloja, joissa voisi alentaa lämpötilaa? Missä ne ovat?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten koulussa voidaan säästää energiaa yhdessä:

Vesi on elämän elinehto eli jokainen olento tarvitsee sitä elääkseen. Suomessa ei ole pulaa vedestä, joten miksi sen käyttöä tuleekaan säästää? Jotta saamme puhdasta vettä hanasta, sitä täytyy kuljettaa, puhdistaa, käsitellä ja lämmittää. Tämä kuluttaa energiaa ja lisäksi käsittelyyn tarvitaan puhdistuskemikaaleja. Tällä rastilla pohdimme koulun vedenkäyttöä. Pienet muutokset koulun arjessa voivat säästää vettä, ympäristöä ja rahaa.

1. Mihin kaikkeen koulussa kuluu vettä?

2. Mihin vesi menee viemäristä?

3. Oletteko huomanneet, että koulussa olisi vuotava hana tai WC-pytty? Kenelle asiasta pitää ilmoittaa?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten koulussa voidaan säästää vettä:

KIERRÄTYS JA JÄTEHUOLTO

Ympäristön kannalta tärkeintä on, että yritämme vähentää roskien syntymistä ostamalla vain tarpeellista, korjaamalla ja käyttämällä tavaraa niin pitkään kuin mahdollista. Toimiva kierrätys ja jätehuolto ohjaa luonnonvarojen viisasta käyttöä ja varmistaa, ettei jäte aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Kun koulupäivän aikana syntyy roskaa kuten paperia, muovipakkauksia, ruoan tähteitä ja joskus laitteetkin menevät rikki, on tärkeää lajitella jätteet oikein kierrätykseen. Kierrätys säästää maapallon luonnonvaroja, kun materiaalia voidaan käyttää uudelleen.

1. Mitä eri jätelajeja koulussa lajitellaan erikseen? Ovatko oikeat jätteasiat yleensä tarpeeksi lähellä, että lajittelu on helppoa?

2. Miten roskaaminen vaikuttaa luontoon?

3. Miten koulussa voidaan vähentää jätteen syntymistä?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten kierrätystä voisi parantaa koulussa:

VAIKUTTAMINEN KOULUSSA

Koulussa voidaan helpottaa ja kannustaa oppilaiden ja opettajien kestäviä valintoja. Tällä rastilla pohdimme, miten koulun toimintaan voisi itse vaikuttaa, jotta ilmasto- ja kestävyysasiat voisivat näkyä koulussa enemmän. Kasvisruoka kouluruokalassa ja kotitaloustunneilla, kierrätysmahdollisuuksien lisääminen ja sähkön säästäminen ovat esimerkkejä asioista, joita voi itse pyrkiä edistämään omassa kouluympäristössään.

1. Mikä on oppilaskunnan hallitus ja mitä se tekee?

2. Listatkaa tapoja, joilla haluaisitte mieluiten jakaa omia ideoita ja palautetta koululle.

3. Tunnetteko, että oppilaiden ajatukset otetaan huomioon koulussanne?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten koulun asioihin voi vaikuttaa:

